

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Yrittämään oppii yrittämällä - Yrittäjäyys ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakouluissa

Mira Huusko ja Juha Vettenniemi, Musiikkitalo 3.12.2018

Mitä arvioitiin?

- Miten opiskelijat kokivat oppineensa yrittäjyyttä nykyisten opintojensa aikana?
- Miten yrittäjyyttä opetettiin?
- Miten ammatillisen koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun toimintakulttuuri tuki yrittäjyyden oppimista?
- Mitkä tekijät edistivät yrittäjyyden oppimista?

Arviointiaineistot

Tausta-aineistot

Opiskelijakyselyt

Ammatillinen koulutus: **10 628**

Korkeakoulut: **2 460**

Yhdessä yrittämään! -tilaisuudet

Noin **200** osallistujaa

Arviointihaastattelut

Ammatillinen koulutus: **149**

Korkeakoulut: **123**

Ammatillinen koulutus - keskeiset tulokset

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Koulutuksen järjestäjillä oli monipuolisia opetusmenetelmiä yrittäjyyden opettamiseen

- ✓ Ammatillisessa koulutuksessa on työkalut monipuoliseen yrittäjyyden oppimiseen.

- ✓ Menetelmät ovat hajautuneet, eli yksittäinen oppilaitos tai yksikkö käyttää vain pientä osaa menetelmistä.

Opiskelijoiden mukaan:

- ✓ Yrittäjyysopintojen suorittaminen oli tehtäväpainotteista.

- ✓ Käytössä oli useimmiten vain yksi opetusmenetelmä kerrallaan.

- ✓ Yritysyhteistyötä ja muuta yhteistyötä toteutettiin yrittäjyysopinnoissa melko vähän.

Monipuoliset yritysysteistyötä sisältävät opetusmenetelmät ovat hyvä tapa oppia yrittäjänä tarvittavia tietoja

Monipuolisilla menetelmillä ja yritysysteistyöllä tulisi parempi kokemus yrittäjyyden oppimisesta.

Mieluisimpia tapoja oppia yrittäjyydestä:

- ✓ ryhmä- ja projektityöt
- ✓ itsenäiset tehtävät
- ✓ pelit ja simulaatiot
- ✓ Yritysvierailut

Oppimisympäristöistä:

- ✓ Teoriatunneilla luokassa ja työpaikoilla koettiin opittavan hyvin yrittäjyyttä.
- ✓ Verkko-opinnoissa ei juurikaan koettu opittavan yrittäjyydestä.

Yrittäjänä tarvittavien tietojen oppiminen oli heikkoa.

- ✓ Noin puolet opiskelijoista koki oppineensa yrittäjän tarvitsemia tietoja vähän tai ei lainkaan.
- ✓ Yrittäjyysopinnoissa opitaan hyvin yrittäjän tarvitsemia tietoja.
  - ✓ 70% yrittäjyysopintoja suorittaneista koki oppineensa yrittäjän tarvitsemia tietoja jonkin verran tai paljon.
  - ✓ Valinnaisten yrittäjyysopintojen suorittaminen vaikutti lisäävästi oppimisen kokemukseen.

Yrittäjyyttä opittiin muuallakin kuin yrittäjyysopinnoissa

- ✓ 30% yrittäjyysopintoja suorittamattomista opiskelijoista koki oppineensa yrittäjän tarvitsemia tietoja jonkin verran tai paljon.
- ✓ Työsaleissa, työmailla ja työpaikoilla opittaneen myös yrittäjän tarvitsemia tietoja, koska yrittäjyys on useimmiten luonnollinen osa ammatillisten opintojen sisältöjä.
- ✓ Yrittäjänä tarvittavien tietojen oppiminen olisi ollut parempaa, mikäli opiskelijoille olisi kerrottu, miten työsaleissa, työmailla ja työpaikoilla opitut tiedot liittyvät yrittäjyyteen.

Yrittäjämäinen toimintakulttuuri tuki yrittäjyyden oppimista

- ✓ Suurin osa opiskelijoista koki, että:
  - ✓ opiskelijoiden tuli saavuttaa oppimistavoitteet
  - ✓ kurssien suorittamiseksi tuli tehdä paljon töitä
  - ✓ oppilaitoksen ilmapiiri kannusti opiskelijoita tekemään töitä
  - ✓ henkilökunta kannusti omalla toiminnallaan ja esimerkillään tekemään töitä.
- ✓ Toimintakulttuurissa oli piirteitä, jotka eivät tue yrittäjämäisen toimintatavan oppimista:
  - ✓ Kokemus tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden puutteesta.
  - ✓ Kokemus, ettei voi edetä opinnoissaan valmiuksiensa mukaisesti.
  - ✓ Opintojen pirstaleisuus (mm. hyppytunnit ja opetuksettomat päivät)

Korkeakoulutus - keskeiset tulokset

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Korkeakouluissa tarjottiin laajasti yrittäjyysopintoja

- ✓ Yrittäjyysopintoja tarjottiin lähes kaikissa korkeakouluissa.
  - ✓ 86 % ammattikorkeakouluopiskelijoista kertoi korkeakoulunsa tarjoavan yrittäjyysopintoja.
  - ✓ 71 % yliopisto-opiskelijoista kertoi yliopistonsa tarjoavan yrittäjyysopintoja.

- ✓ Korkeakouluopiskelijat pitivät yrittäjyysopintoja tärkeinä
  - ✓ ammatillisen osaamisen tai asiantuntijuuden kehittymisen kannalta.
  - ✓ yrittäjänä toimimisen kannalta.
  - ✓ palkkatyöhön työllistymisen kannalta.

Yrittäjyysopintojen suorittaminen vaihteli koulutusaloittain

- ✓ Ammattikorkeakouluopiskelijoista 51 % oli suorittanut yrittäjyysopintoja.
- ✓ Osalle yrittäjyysopinnot olivat pakollisia.
- ✓ Yliopisto-opiskelijoista 30 % oli suorittanut yrittäjyysopintoja.
- ✓ Opintoja suorittivat eniten kaupan, hallinnon ja oikeustieteen opiskelijat.
- ✓ Opiskelijat mielsivät opinnot lähinnä kaupallisen alan opiskelijoille suunnatuiksi.
- ✓ Henkilökunnan mukaan yrittäjyysopinnot sopivat kaikille.

Opiskelijat toivoivat monipuolisia toteutusmuotoja

- ✓ Yrittäjyysopinnot järjestettiin usein monimenetelmällisesti.
- ✓ Yleisimmät toteutusmuodot olivat
  - ✓ luennot,
  - ✓ itsenäiset tehtävät,
  - ✓ ryhmätyöt.
- ✓ Opiskelijat olivat osallistuneet vain vähän käytännön yritystoiminnan kautta oppimisen muotoihin, kun NY Start Upiin tai osuuskuntatoimintaan.
- ✓ Opiskelijat kaipasivat lisää
  - ✓ käytännönläheisiä opintoja
  - ✓ autenttisia yrittäjyyskokemuksia
  - ✓ yritys- ja yrittäjyysvierailuja

Opiskelijat kokivat oppineensa yrittäjyyttä hyvin

- ✓ Korkeakouluopiskelijat kokivat oppineensa paljon yrittäjyysopintojen aikana yrittäjyysominaisuuksia ja yrittäjämäistä asennetta
  - ✓ suunnitelmallisuutta ja vastuullisuutta
  - ✓ luovuutta ja innovatiivisuutta
  - ✓ sinnikkyyttä ja epävarmuuden sietämistä
- ✓ Into lähteä mukaan yritystoimintaan oli lisääntynyt
  - ✓ 50 % ammattikorkeakouluopiskelijoista
  - ✓ 57 % yliopisto-opiskelijoista
- ✓ Yrittäjämäinen asenne oli lisääntynyt yrittäjyysopintojen aikana
  - ✓ 57 % ammattikorkeakouluopiskelijoista
  - ✓ 60 % yliopisto-opiskelijoista

Yrittäjämäinen toimintakulttuuri tuki yrittäjyyden oppimista

- ✓ Korkeakoulujen henkilökunta suhtautui yrittäjyyteen myönteisesti.
- ✓ Henkilökunta kannusti perustamaan oman yrityksen.
- ✓ Henkilökunta kannusti valitsemaan yrittäjyysopintoja.
- ✓ Henkilökunta kannusti osallistumaan yrittäjyystoimintaan.

- ✓ Tutkinto-ohjelmien sisältö mahdollisti yrittäjyysopinnot.
- ✓ Korkeakouluissa arvostettiin yrittäjämäistä asennetta ja yrittäjyyttä.

- Opiskelijoiden mukaan
  - ✓ Yrittäjyysopinnoista tiedotetaan selkeästi.
  - ✓ Korkeakoulut järjestävät opiskelijoille yrittäjyystapahtumia.
  - ✓ Opiskelijat tietävät, kuka tai ketkä vastaavat yrittäjyyden edistämisestä korkeakouluissa.

Yhteiset johtopäätökset ja kehittämisseuraukset

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Yrittäjyyden oppiminen polkuna

Menetelmillä keskeinen rooli

Teoria

**Yhdessä
tekemällä**

**Käytännön
kokemus**

**Yritys-
toiminta**

Toimintakulttuurilla keskeinen rooli

”Rakkauslaulut saavat merkityksen, kun rakastuu.”

(Yliopisto-opiskelija yrittäjyysopinnoistaan, haastattelu kevät 2018)